

Kyla tarybinės liaudies materialinė gerovė

(Stalino vardo kolūkio agitatorius drg. V. Vasiliauskienė šiomis dienomis surengė pasikalbėjimą su grupe kolūkiečių. Žemiau spausdiname pasikalbėjimo tekstą)

Komunistų partija nenuilstamai rūpinasi visapusišku nuolat augančių tarybinės liaudies materialinių ir kultūrinių poreikių patenkinimu. Rūpinimasis tarybinio žmogaus gerove, visos tarybinės liaudies gyvenimo klestėjimu — aukščiausias įstatymas Komunistų partijai. Kiekvienas iš mūsų kas dieną jaučia šį didį partijos rūpinimąsi. Kiekvieną dieną mes vis geriau ir laimingiau gyvename, vis geriau galime patenkinti mūsų poreikius.

Neseniai paskelbtas Centrinės Statistikos Valdybos prie TSRS Ministrų Tarybos pranešimas apie valstybinio plano TSRS liaudies ūkiui išvystyti įvykdymo 1953 metais rezultatus. Iš to pranešimo pateiktų duomenų labai ryškiai matyti, kaip greitai kyla tarybinės liaudies materialinė gerovė. Per 1953 metus 8 procentais išaugo nacionalinės pajamos, palyginus su 1952 metais žymiai padidėjo darbininkų ir tarnautojų darbo užmokesčio fondas.

Tarybinė vyriausybė nenukrypstamai vykdo valstybinių mažmeninių kainų mažinimą plataus vartojimo prekėms. 1953 metų balandžio 1 d. buvo įvykdytas šeštas iš eilės po kortelių sistemos panaikinimo valstybinių mažmeninių kainų sumažinimas maisto ir pramonės prekėms. Iš šio kainų sumažinimo gyventojai vien iš valstybinės ir kooperatinės prekybos gavo per metus daugiau kaip 50 milijardų rublių ekonomijos. Jeigu padalysime šią sumą iš visų TSRS gyventojų, tai matysime, kad vien iš 1953 metais įvykdyto kainų sumažinimo kiekviena keturių žmonių šeima laimėjo apie tūkstantį rublių per metus.

Be darbo užmokesčio augimo ir kainų sumažinimo, darbo žmonių materialinė gerovė kyla ir dėl vis didėjančių valstybės išlaidų socialinėms-kultūrinėms priemonėms. Per eilais metais darbininkai ir tarnautojai valstybinio biudžeto ir įmonių lėšų sąskaita gavo 11 procentų daugiau išmokų, negu 1952 metais. Didelės lėšos išleidžiamos socialiniam aprūpinimui. Vien tik mūsų rajone socialinio aprūpinimo reikalams pernai išleista apie 500 tūkstančių rublių.

Didelės pinigų sumos išmokėtos daugia vaikėms ir vienišoms motinoms. Pavyzdžių toli ieškoti netenka. Jų užtenka ir mūsų rajone. Per

praėjusius metus rajono daugia vaikės ir vienišos motinos iš valstybės gavo daugiau kaip 498 tūkstančius rublių. O štai mūsų kolūkietė daugia vaikė motina Vitkauskienė iš viso gavo iš valstybės daugiau kaip 25 tūkstančius rublių.

Mūsų šalies darbo žmonės, kaip ir ankstyvensniais metais, pernai naudojosi nemokamu gydymu, besimokantieji gavo stipendijas.

Ryšium su paskolos sumažinimu, 1953 metais žymiai sumažėjo darbininkų, tarnautojų ir valstiečių įmokos pagal paskolos pasirašymą.

Padidėjus piniginiam darbo užmokesčiui, sumažėjus liaudies vartojimo prekių mažmeninėms kainoms, padidėjus išmokoms ir lengvatomis valstybės sąskaita, darbininkų ir tarnautojų realiosios pajamos, skaičiuojant vienam dirbančiajam, per metus padidėjo daugiau kaip 13 procentų.

Nuolat kyla kolūkinės valstietijos gerovė. Partijos ir vyriausybės praėjusiais metais priimtose priemonėse žymiai pakėlė valstietijos materialinio gyvenimo lygį. Sumažinus mažmenines kainas, valstiečių išlaidos prekėms įsigyti sumažėjo vidutiniškai 11 procentų. Žymiai padidintos paruošinės kainos mėsai, pienui, viltai, bulvėms ir daržovėms; įvesta mėsos, pieno, daržovių ir bulvių valstybinio supirkimo sistema. Žymiai viršijančiomis paruošines kainas. Sumažintos privalomųjų pristatymų normos iš kolūkiečių asmeninio pagalbinių ūkių. Ryšium su privalomųjų pristatymų sumažinimu, kolūkiams ir kolūkiečiams sudarytos galimybės žymią dalį produkcijos parduoti valstybei padidintomis valstybinėmis supirkimo kainomis. 40 procentų sumažinti kolūkinio kaimo žemės ūkio mokesčiai. Visų šių priemonių dėka kolūkių ir kolūkiečių pajamos padidėjo 1953 metais daugiau kaip 13 milijardų rublių.

Kolūkiečių materialinės gerovės kilimą galima pailustruoti pavyzdžiais ir iš mūsų kolūkio. Štai, pavyzdžiui, kolūkiečio Vitkausko šeima. Visi jos nariai aktyviai dalyvavo kolūkinėje gamyboje ir išdirbo praėjusiais metais daugiau kaip 2000 darbdienių. Už juos gavo 3,1 tonos grūdų, vieną toną bulvių, 537 rublius, o taip pat pašaro asmeniniams gyvuliams.

Greta augimo pajamų, gaunamų iš kolūkio, išaugo pajamos, gaunamos iš asmeninio ūkio, nes žymiai sumažinti mokesčiai, privalomųjų pristatymų normos, o taip pat padidintos žemės ūkio produktų supirkimo kai-

nos. Visa tai davė Vitkausko šeimai papildomai dideles pajamas.

Tą patį galima pasakyti ir apie kitas mūsų žemės ūkio artelės šeimas. Jų materialinis gyvenimo lygis partijos ir vyriausybės nuolatinio rūpinimosi dėka žymiai pakilo.

Ryškus partijos politikos — kelti liaudies gerovę — išreikšimas yra TSRS Valstybinis biudžetas. Praėjusiais metais TSRS piliečiai iš Valstybinio biudžeto gavo 195 milijardus rublių, arba 48 milijardais rublių daugiau, negu 1952 metais. Gi iš savo asmeninių pajamų darbo žmonės įmokėjo į biudžetą 21 milijardu rublių mažiau, palyginus su už praėjusiais. Taigi 1953 metais mūsų šalies piliečiai gavo iš biudžeto 130 milijardų rublių daugiau, negu patys į jį įmokėjo.

Kasmet plečiama gyvenamųjų namų statyba. Praėjusiais metais kapitaliniai įdėjimai į valstybinę gyvenamųjų namų statybą padidėjo 11 procentų. Miestuose ir gyvenvietėse buvo pastatyta daugiau kaip 28 milijonai kvadratinų metrų bendro ploto gyvenamųjų namų.

Kolūkiečiai praėjusiais metais pasistatė 400 tūkstančių gyvenamųjų namų. Naujas namus pasistatė ir nemažas skaičius mūsų rajono artelių narių. Štai vien mūsų kolūkyje naujas namus pasistatė drg. drg. Sokolovas, Leonovas ir Kazanovas. Tai padaryti jie galėjo tik išaugusios materialinės gerovės, valstybės nuolat teikiamos paramos dėka.

Komunistų partija nenuilstamai rūpinasi tarybinės liaudies kultūrinio lygio kėlimu. Tai ryškiai parodo partijos XIX suvažiavimo priimtose direktyvose dėl penktojo penkmečio plano TSRS išvystyti. Jose daug vietos skirta kultūrinės statybos mūsų šalyje klausimams. Direktyvose numatytos priemonės sėkmingai įgyvendinamos. Kaip praneša Centrinė Statistikos valdyba, ryšium su viduriniojo mokslo išvystymu viduriniųjų mokyklų 8—10 klasių mokinių skaičius padidėjo palyginti su 1952 metais 1 milijonu 307 tūkstančiais žmonių, tame tarpe kaimo vietovėse 518 tūkstančių žmonių. Vidurinės mokyklas baigė 40 procentų mokinių daugiau, negu 1952 metais. Žymiai daugiau moksleivių mokėsi technikuose, aukštesiose mokyklose.

Išaugo bibliotekų, kultūros namų, kino įrenginių skaičius. Išplėstas ligoninių, gimdymo namų, sanatorijų ir poilsio namų tinklas.

Smarkiai pakilo kultūrinis darbo žmonių gyvenimo lygis ir mūsų rajone. Rajono mokyklose dabar mokosi apie

3500 moksleivių. Zarasų pirmoji vidurinė mokykla Tarybų valdžios metais išleido 9 abiturientų laidas, antroji vidurinė — vieną laidą, darbininkų jaunimo — 2 laidas. Daugelis rajono viduriniųjų mokyklų auklėtinių tęsia mokslą aukštesiose mokyklose, dalis, jau įsigiję specialybę, dirba įvairiose liaudies ūkio šakose. Štai gerai daugeliui Jūsų žinoma Pavlovų šeima. Trys broliai Pavlovai — Leontijus, Eumenijus ir Timofiejus — jau įsigiję specialybes. Leontijus, įsigijęs inžinieriaus specialybę, grįžo į gimtąjį rajoną ir dirba Zarasų MTS. Eumenijų visada žavėjo sportas. Tarybinės santvarkos dėka savo troškimą jis galėjo įgyvendinti: baigė Kauno Kūno Kultūros institutą ir dabar dirba Respublikiniame sporto komitete. Tretytis brolis Timofiejus įsigijo šoferio specialybę. Jauniausias — Savelijus mokosi Kauno politechnikos institute. O kiek dar yra panašių šeimų rajone!

Išplėstas kultūros švietimo įstaigų tinklas. Rajone veikia 24 klubai-skaityklos, 14 bibliotekų, 3 kilnojantieji kina, Kultūros namai, stacionarinis kinas.

Trijose rajono apylinkėse įrengtos kaimo ambulatorijos.

Siekiant patenkinti nuolat augančias tarybinės liaudies materialines — kultūrinės reikmes, imtasi eilės priemonių vartotojų aptarnavimui pagerinti. Prekių apyvarta žymiai išaugo. Vien tik 1952 metais TSRS darbo žmonės plataus vartojimo prekių gavo daugiau, negu per visą pirmąjį penkmetį. 1953 metais prekių apyvarta dar daugiau išaugo. Prekybinės organizacijos 1953 metais papildomai gavo prekių 33 milijardų rublių sumai. Gyventojams prekių valstybinėje ir kooperatinėje prekyboje buvo parduota 21 proc. daugiau, negu 1952 metais; pagerėjo prekių kokybė, vartotojų aptarnavimas kaimo vietovėse. Žymiai padidėjo produktų pardavimas kolūkinėse rinkose.

Nemaža padaryta gerinant vartotojų aptarnavimą ir mūsų rajone. Prekių apyvarta praėjusiais metais padidėjo 12 proc. palyginti su už praėjusiais 1952 metais. Daug įvairesnis pasidarė prekių asortimentas.

Sėkmingai įgyvendinama TSRS Aukščiausiosios Tarybos V sesijos ir TSKP CK rugsėjo Plenumo numatyta tolesnio darbo žmonių gerovės pakėlimo programa.

Atsiliepdami į Komunistų partijos beribį rūpinimąsi jų

gerovę, tarybiniai žmonės deda visas pastangas jos keliamiems uždaviniams įvykdyti. Fabrikuose, gamybose, kolūkiuose, MTS — visur plečiamas socialistinis lenktyniavimas už gamybinių planų pirmlaikį įvykdymą, už darbo kokybės pagerinimą.

Plečiant socialistinį lenktyniavimą LKP VIII suvažiavimo garbei, nemaža padaryta ir mūsų kolūkyje: jau išvežta daugiau kaip 300 tonų durpių, atremontuota didesnė dalis inventorius, užtikrinta gera sėklų priežiūra.

Bet mūsų atliktas darbas dar yra labai mažas palyginti su tais uždaviniais, kuriuos iškėlė partija kolūkiams. Imkime kad ir visuomeninę gyvulininkystę. Gyvulių skaičius toli gražu nesiekia reikiamo lygio, gyvulių produktyvumas, palyginus su planu, irgi tebėra žemas. Mūsų kolūkis — sėklininkystės kolūkis. Bet ar mes galime pasigirti aukštu derliumi? Iki šiolei laukų derlingumas mūsų artelėje tebėra žemas. Objektyviomis priežastimis to pateisinti negalime. Pagrindinė priežastis, dėl kurios mūsų kolūkio laimėjimai tebėra dar menki, tai silpna kova už išskeltų uždavinių vykdymą: agrotechnikos taisyklių nepaisymas, nepakankama javų priežiūra; gyvulininkystės darbuotojai dar maža rūpinasi jiems pavestam darbu. Pašarų bazė gyvuliams neįvairi, nesirūpinama geru pašarų paruošimu. Suminėtieji trūkumai gali ir turėti būti kuo greičiau pašalinti iš mūsų artelės.

Dabar, kai visa tarybinė liaudies su didžiuliu pakilimu rengiasi visaliaudinei šventei — rinkimams į TSRS Aukščiausiąją Tarybą, mūsų uždavinys yra dar plačiau išvystyti socialistinį lenktyniavimą rengiantis pavasario sėjai: laiku ir gerai atremontuoti žemės ūkio inventorių, paruošti sėklas, išvežti į laukus mėšlą, gerai išlaikyti kolūkio traukiamąją jėgą — arklius.

Tik visiems artelės nariams išjungus į kovą už partijos išskeltą žemės ūkiui uždavinių įvykdymą, mes įstengsime sustiprinti artelės visuomeninį ūkį, sudaryti visas sąlygas dar spartesniam kolūkiečių ir visos tarybinės liaudies materialinės ir kultūrinės gerovės kilimui.

Novodvorskas gerai nusiteikęs

Tiesiog nuostabu, koks nerūpestingas Petro Cvirkos vardo kolūkio pirmininkas drg. Novodvorskas. Arba jis niekada nežiūri į kalendorių, arba nežino laiko vertės... Bet kaip ten bebūtų, jis užmiršta, kad ligi pavasario laukų darbų pradžios jau liko nedaug laiko.

— Suspésime pasiruošti, tik reikės griebtis darbo, — kartoją jis iš pat rudens. Matyti praėjusių metų pamoka, kada dėl blogo pasiruošimo sėja buvo uždelsta du mėnesius, neišėjo jam į naudą. Keista, kad tokiais sėjoms atlikimo terminais Novodvorskas pilnai patenkintas. Jis visai nesupranta, kad sėjos uždelsimas praėjusiais metais labai pakenkė derlingumui. O reiktų drg. Novodvorskui pagalvoti apie tai. Juk tuose sklypuose, kur sėja buvo atlikta laiku, gautas du kartu didesnis derlius, palyginti su kitais sklypais, kur buvo sėjama pavėluotai. Pavyzdžiui, miežiai buvo pasėti laiku. Jų derlius siekė 8,5 centnerio iš hektaro. Gi avižų sėja buvo uždelsta, ir jų išaugo vos 3,16 centnerio iš hektaro. Šis palyginimas daug ką sako.

Panaši padėtis gali pasikartoti ir šiais metais. Sėklų supylimo planas yra 747 centneriai, gi jų supilta vos 347 centneriai, o ir tos pilnai dar neišvalytos. Sėklų valymas vykdomas kolūkyje labai lėtais tempais. Trys mergaitės vėtykle per dieną išvalo po 10—12 cent grūdų. Jei gi atsižvelgsime į tai, kad visas sėklas dar reikės valyti ir trileriu, kurio pajėgumas

yra dar mažesnis, tai sėklų valymas bus baigtas tik po 4 mėnesių. O juk dar yra daug darbo beicuojuant sėklą, jarovizuojant ją, apšildant oru.

— Kad būtų tik ką valyti, — sako pirmininkas. — Štai atituštinsime sandėlius, pastatysime antrą vėtyklę, ir darbas vyks sparčiai.

Novodvorskas daug žada, o darbas — nė iš vietos. Ligi šiol dar neiškulti daugiamečių žolių sėklojai, nesupilta linų sėkla.

Bet ne vien sėklas užmiršta drg. Novodvorskas. Užmiršo jis ir tai, kad neremontuojamas žemės ūkio inventoriarius. Iš 20 remontuotinų plūgų atremontuoti vos 8. Spyruoklinės akėčios visai neremontuojamos. Kalviui K. Krasauskui pažadėjus, kad žemės ūkio inventoriaus remontas bus baigtas laiku, Novodvorskas nusiramino. O kalvis, užverstas darbu kaustant arklius ir būdamas vienas, žinoma, nesuspės visko atremontuoti. Užuot davęs jam į pagalbą antrą kalvį, pirmininkas bando pasitelsinti tuo, kad Krasauskui padeda jo žmona.

Visi kolūkyje turimi 22 vežimai yra sugedę. Kolūkyje yra tik 18 lanų, 29 vadžios, viržių plūgams ir akėčioms beliko tik keletas porų. Kuo gi kolūkiečiai pavasarį ars, akės, kuo gi veš sėklas, išveš mėšlą? Tuo taip pat niekas nesirūpina.

Viską, ką reikia ir galima padaryti dabar, negalima atli-

dėti pavasariui. Gi pirmininkas galvoja kitaip: mėšlą suspésime pavasarį išvežti — jo nedaug, o be to, ir gyvuliams šilčiau stovėti ant mėšlo. Ar tai ūkiška galvosena? Dalis gyvulių stovi gerosse patalpose, ant grindų. O mėšlas, išmestas iš šių tvartų, guli kieme, niekas nesirūpina jo tinkamu laikymu.

Mineralinių trąšų atsigabenta vos 20 tonų. Pelenų ir paukščių mėšlo niekas nerrenka.

— Kas norės — pats atneš pelenų, o rinkti jų nėra reikalo, — kalba pirmininkas. Kuo gi kolūkio „šeimininkas“ ruošiasi patrešti laukus pavasarį? O gal jis galvoja, kad derlius pakils savaime?

Kolūkyje yra 188 darbingi kolūkiečiai, iš jų 78 vyrai. Teisintis tuo, kad ruošiantis pavasario sėjai trūksta darbo jėgos, negalima. Bet bloga yra tai, kad 1953 metais 58 žmonės neišdirbo darbadienių minimumo.

Kolūkyje nėra pasiruošimo pavasario sėjai plano. Taip pat nėra planų ir laukininkystės brigadose. Visas darbas vyksta savieigos keliu.

Nesiruošiamą ir daržovių auginimui. Dar nėra nei inspektų, nei sėklų, negaminami durpių-pūdinių puodeliai.

Novodvorsko geras nusiteikimas gresia sužlugdyti pasiruošimą pavasario sėjoms kampanijai kolūkyje. Todėl kuo greičiau jam bus padarytas galas, tuo geriau kolūkis galės pasiruošti pavasariui.

J. K a l i n i n a s

Tvarko inspektų ūkį

Anksčiau daržininkystė „Naujo kelio“ kolūkyje nebuvo išvystyta. Gi dabar, vykdamas partijos ir vyriausybės nutarimą apie daržovių ir bulvių gamybos išplėtimą, kolūkyje pradėta aktyviai ruošti inspektų ūkį.

Kolūkio statybininkai padirbo pirmus 4 inspektų rėmus. Iš viso numatyta jų pagaminti 25. Kartu ruošiamas medžiaga durpių-pūdinių puodeliams gaminti. Atvežta reikiama kiekis durpių ir mėšlo. Kolūkio kalviui duotas

užsakymas padaryti stakles durpių-pūdinių puodeliams gaminti. Agrotechniniuose kursuose rengiami kadrai, iš kurių bus sudaryta daržininkystės grandis.

A. T a l o č k a

Kėdainių rajono kultūros-švietimo įstaigų darbuotojų

K R E I P I M A S I S

į visus Lietuvos TSR kultūros-švietimo įstaigų darbuotojus

Mes įsipareigojame:

Iki rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą suruošti ne mažiau kaip 4—5 paskaitas: apie TSRS Konstituciją — demokratiškiausią konstituciją pasaulyje, apie tarybinę rinkimų sistemą, paskaitas, demaskuojančias kapitalistinių šalių rinkimų sistemą; mokslo ir kitomis temomis; apie TSKP CK rugsėjo Plenumo nutarimą bei kitus pastarojo metų Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės nutarimus, apie einamojo metų uždavinius žemės ūkyje; apie Ukrainos susijungimo su Rusija 300 asias metines, apie tarybinių tautų draugystę.

Padėti išvystyti socialistinį lenktyniavimą kolūkiuose, MTS, tarybiniuose ūkiuose. Reguliariai išleisti sieninį laikraštį, kovos lapelius, rengti garsinį laikraščių skaitymą.

Plėsti meninę saviveiklą, įtraukti į ją kuo didesnę skaičių dalyvių. Reguliariai ruošti meninės saviveiklos pasirodymus rinkėjams, paruošti iki rinkimų naujas meninės saviveiklos programas.

Aktyviai dalyvauti spaudos platinimo darbe. Užtikrinti, kad kiekvienas kolūkiečių kiemas prenumeruotų laikraščius ir žurnalus.

Sustiprinti įstaigų materialinę bazę, gražiai ir jaukiai apipavidalinti ir papuošti patalpas. Suruošti parodėles ir foto montažus rinkiminėmis bei žemės ūkio temomis.

Esame įsitikinę, kad visi Tarybų Lietuvos kultūros-švietimo įstaigų darbuotojai, atsiliepdami į mūsų kreipimąsi, padės savo jėgas tam, kad aktyviai išvystytų veiklą kampanijoje rinkimams į TSRS Aukščiausiąją Tarybą.

T r u m p a i

Agitatorių pasitarimas vasario 4 d. įvyko Puškino vardo kolūkyje. Agitatoriai

nuėmė konkretų darbo planą rinkimų laikotarpiui.
J. K r ū m i n a s

Vystykime individualinę statybą

TSR Sąjungoje be paliovos gerėja butų ir buitinės sąlygos. Vien tik pokariniais metais Lietuvos darbo žmonės gavo 1 milijoną kvadratinų metrų gyvenamojo ploto. Dar didesnio masto butų statyba numatoma 1954—1955 metais.

Greta valstybinės gyvenamųjų namų statybos, Tarybinė vyriausybė sudaro žmonėms kuo palankiausias sąlygas statyti individualinius gyvenamuosius namus miestuose bei darbininkų gyvenvietėse, pasinaudojant valstybiniu kreditu.

Per trejus penkmečio metus Lietuvos TSR miestuose ir darbininkų gyvenvietėse su valstybinio kredito pagalba pastatyta ir atiduota eksploatuoti 125 tūkstančiai kvadratinų metrų gyvenamojo

ploto. Kasmet Tarybinė vyriausybė išskiria gyventojams žymias lėšas individualinei butų statybai kredituoti. 1951—1953 metais individualiniai statytojai gavo 16 milijonų rublių sumos kreditą. Individualiniams statytojams skiriami neterminuoti naudojimuisi žemės sklypai, teikiama pagalba įsigyjant statybines medžiagas ir atgabenant jas į statybos vietą. Organizuojamos techninės konsultacijos ir techninė namų statybos priežiūra.

Sėkmingai vyksta individualinė butų statyba ir įsisauginami valstybės teikiama tam tikslui kreditai Biržų, Pasvalio, Švenčionių, Ukmergės ir eilėje kitų rajonų. 1953 metais namai pastatyti daugiausia geri, patogiai įrengti, juose yra du arba

trys kambariai, virtuvė ir pagalbines patalpas. Namų gyvenamasis plotas vidutiniškai yra 45—50 kvadratinų metrų.

Ukmergėje patogius, gražius gyvenamuosius namus pasistatė medžio apdirbimo kombinato darbininkas E. Vaičiūnas, vidurinės mokyklos mokytoja S. Skurdenienė, Zarasų MTS šoferis V. Vaitonis ir daugelis kitų.

Kartu tenka pažymėti, kad kai kurių rajonų vykdomieji komitetai neskiria reikiamo dėmesio individualinei butų statybai. Šakių, Vievio, Varenos ir kai kurie kiti rajonai neišnaudojo 1953 metams skirtų kreditų, ten nesirūpinama kaip reikiant patenkinti individualinių statytojų reikmes, jiems neteikiama pagalba statybiniams medžiagomis, tech-

ninėmis konsultacijomis ir pan.

Šiais 1954 metais tarybinė vyriausybė išskiria mūsų respublikai dar daugiau lėšų individualinei butų statybai kredituoti. Vien tik vietinėms Taryboms išskirta 6 milijonai rublių individualinei butų statybai kredituoti, duodant paskolas gyventojams.

Miestuose ir darbininkų gyvenvietėse įmonių bei organizacijų darbininkų ir tarnautojų individualinę butų statybą kredituoja komunaliniai bankai, o kur jų nėra — jų pavedimu paskolas išduoda TSRS Valstybinio banko skyriai.

Komunaliniai bankai skiria paskolas įmonių darbininkams ir tarnautojams statyti namus su kiemo priestalais ir sutvarkyti užstatomąjį sklypą. Paskola duodama iki 10 tūkstančių rublių sumos. Ją reikia išmokėti per laiką iki 7 metų.

Vietinės tarybos, įmonių vadovai ir profsąjunginės organizacijos turi visokeriopa padėti plėsti individualinę butų statybą. Vietinės tarybos turi laiku išskirti žemės sklypus individualinių namų statybai.

Partijos XIX suvažiavimo direktyvose dėl penktojo penkmečio plano TSRS išvystyti nurodyta, kad reikia visokeriopa remti individualinių gyvenamųjų namų statybą miestuose ir darbininkų gyvenvietėse, gyventojų vykdomą savo lėšomis ir su valstybinio kredito pagalba. Sėkmingas šios direktyvos įgyvendinimas turi svarbią reikšmę toliau keliant mūsų šalies darbo žmonių materialinę gerovę ir kultūrinį lygį.

D. Š a r k o

Lietuvos TSR Komunalinio banko valdytojo pavaduotojas

Pagerinti auklėjamoji darba

Vasario antrąją įvykusiame ataskaitiniame - rinkiminiame rajono vykdomojo komiteto darbuotojų proforganizacijos susirinkime buvo išnagrinėtas profsąjunginės organizacijos darbas per ataskaitinį laikotarpį.

Ataskaitinį pranešimą padarė vietos komiteto pirmininkas drg. Lazauskas.

Jis pažymėjo, kad per ataskaitinį laikotarpį profsąjungos vietos komitetas atliko nemažą darbą įtraukiant valstybinių įstaigų darbuotojus į profsąjungą, rūpinantis darbuotojų buitiniiais poreikiais. 1953 metais į profsąjunginę organizaciją priimti 25 žmonės. 13 profsąjungos narių suteiktos pašalpos. Atlikta šis tas ir gerinant auklėjamoji darbą. Perskaityta eilė paskaitų.

Pranešėjas pabrėžė ir trūkumus proforganizacijos darbe. 16 valstybinių įstaigų darbuotojų dar nepriklauso profsąjungai, kas rodo, kad vietos komitetas dar silpnai dirbo vystant aiškinamąjį darbą. Kai kurie profsąjungos nariai blogai atlieka savo pareigas, nemoka laiku nario mokesčio. Labai retai buvo rengiami gamybiniai susirinkimai. Vietos komitetas silpnai vadovavo sienlaikraščio redkolegijos darbui, todėl „sienlaikraštis“ išleido retai, jo medžiaga buvo blanki, nekovinga. Niek

nebuvo padaryta sportiniam darbu išvystyti.

Susirinkimo dalyviai išskėlė rimtus vietos komiteto auklėjamojo darbo trūkumus. Drg. Filkovas nurodė, kad vietos komitetas nesinėmė priemonių prieš profsąjungos narius, laujančius profsąjungos įstatus. Vietos komitetas nekontroliavo, kaip vykdomas TSRS Ministrų Tarybos nutarimas „Dėl darbo dienos režimo“. Gi rajono vykdomajame komitete, jo skyriuose dažnai šis nutarimas ignoruojamas. Kai kurie darbuotojai sistemingai vėluojasi į darbą.

Apie tai, kad profsąjungos vietos komitetas nesirūpino sienine spauda, kalbėjo drg. Balabckinas. Sieninis laikraštis, pažymėjo jis, galėjo daug padėti gerinant tiek rajono vykdomojo komiteto, tiek ir apylinkių Tarybų darbą. Jis taip pat nurodė, kad būtina įrengti rajono vykdomajame komitete raudonąjį kempelį.

— Vietos komitetas, — sako drg. Andrijauskas, — nevykdė aiškinamojo darbo valstybinių įstaigų darbuotojų, dar nepriklausančių profsąjunginei organizacijai, tarpe. Diskusijose dar pasisakė drg. drg. Balbatunovas, Vaitkutis, Nastajutė.

Išrinktas naujas vietos komitetas. Susirinkimas numatė priemones proforganizacijos darbui pagerinti.

J. R a d z i v i l o v a s

Didėja knygų fondas

Nuolat gausėja grožinės, mokslinės ir politinės literatūros knygų fondas P. Cvirkos vardo kolūkiečio bibliotekoje. Praėjusiais metais knygų skaičius jau siekė 1288, o šių metų pradžioje biblioteka dar buvo papildyta 131 knyga. Buvo gauta Anos Saksės „Į kalną“, J. Baltušio „Rinktinė“, N. Rybako „Perejaslavo Rada“, kai kurie J. Žemaitės kūriniai, V.I. Lenino ir J.V. Stalino Raštai ir kitos knygos.

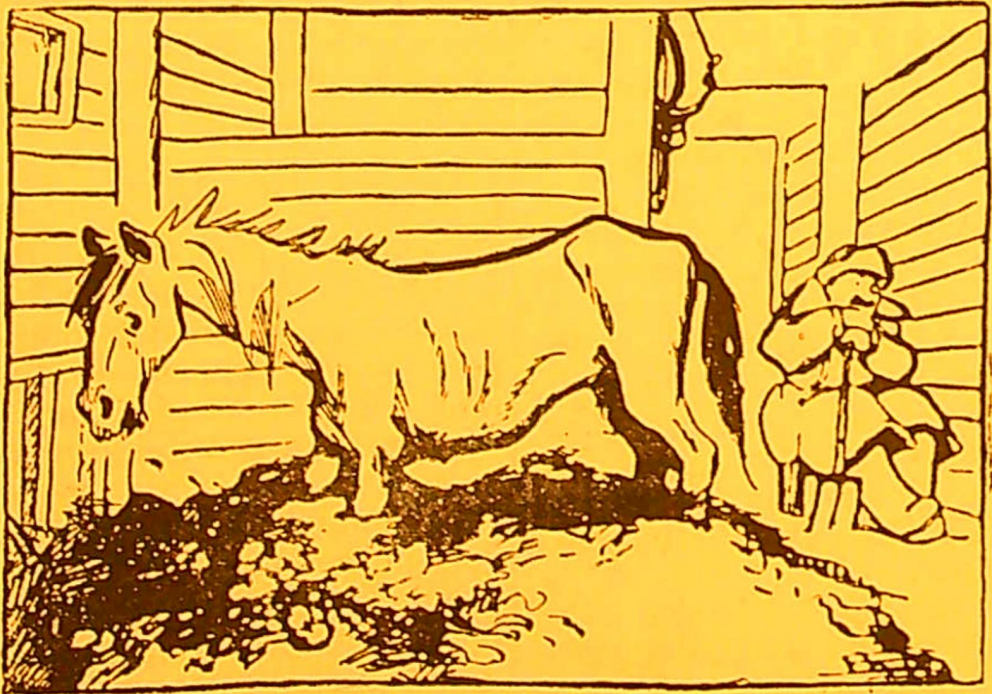
Gausėjant knygų fondai, auga ir skaitytojų skaičius.

Šiuo metu knygas ima 85 kolūkiečiai. Nemažą pasisekimą turi ne tik grožinė ir politinė literatūra, bet ir knygos žemės ūkio klausimais. Kolūkiečiai noriai skaito tokias knygas, kaip „Daržininkystė“, „Kiaulininkystė“, „Galvijų veislininkystė“ ir kt. Nuolatiniai bibliotekos knygų skaitytojai — B. Kochanka, R. Kochanka, A. Žemaitis, P. Jauniškis, A. Kuzmaitė, A. Šileikytė ir eilė kitų.

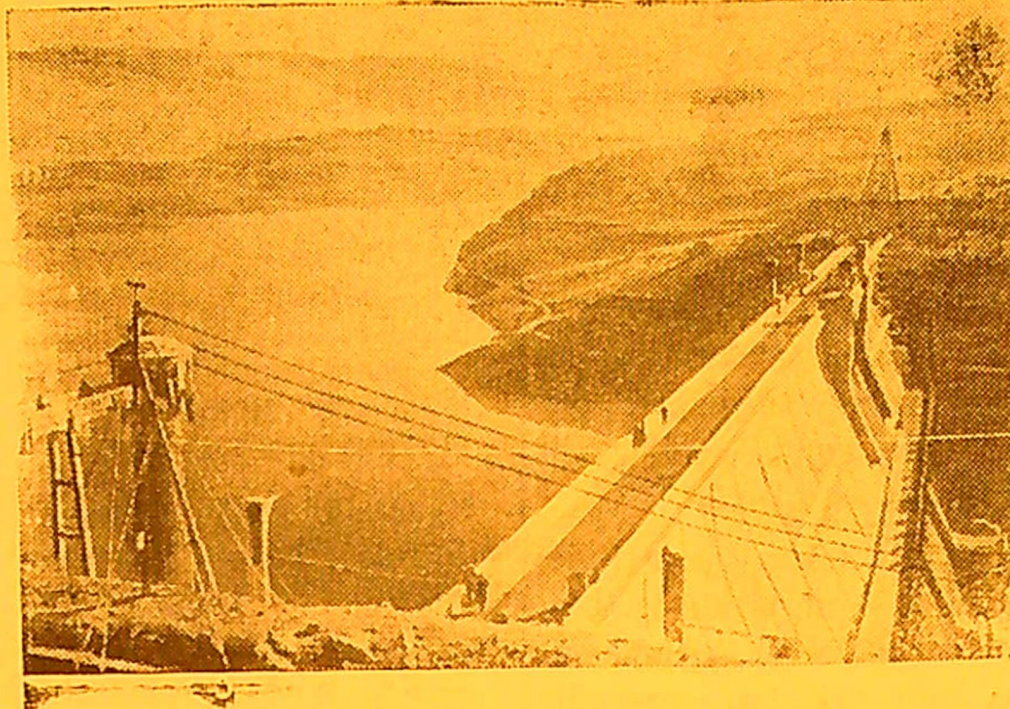
I. Č e r n o v a
P. Cvirkos v. kolūkiečio bibliotekos vedėja

Kalinino vardo kolūkiečio arklinininkas A. Kvilius nesąžiningai atlieka savo pareigas. Jis niekada nevalo arklidžių, arklus šeria tik du kartus per dieną. Todėl jo prižiūrimi arkliai yra liesi.

Kolūkiečio vadovai į tokį arklinininko darbą žiūri pro pirštus ir nesima jokių priemonių padėčiai ištaisyti. (Iš skaitytojų laiškų)

— Ei, žirgeli juodbėrėli, taisyk kojas kelionėlėn...
— Nepašertas, negirdytas, šlapiam tvarte pastaitytas.

Bulgarijos Liaudies Respublikos hidrostatytojai pasiekė didelę pergalę. Prie Strumos upės netoli Dimitrovo miesto baigta statyti vandens saugykla „Studena“. Ji aprūpins vandeniu pramoninį miesto rajoną.

Nuotraukoje: „Studenos“ vandens saugyklos užtvanka. Bulgarijos telegramų agentūros nuotr.

Kultūrinė statyba liaudies Kinijoje

Dideli socialiniai, ekonominiai ir kultūriniai pertvarkymai įvyko Kinijoje liaudies valdžios metais. Šalyje dedamas tvirtas naujo liaudies švietimo pagrindas. Kinijos komunistų partija žiūri į kovą už neraštingumo likvidavimą, kaip į vieną pagrindinių uždavinių kultūrinėje statyboje, nes Kinijoje dar neseniai devyni žmonės iš dešimties nemokėjo nei skaityti, nei rašyti.

Neregėto masto pastakė Kinijoje mokyklų statyba. Vien tik Pekine artimiausiu metu bus pastatytos 25 naujos pradinės ir vidurinės mokyklos, arba tiek pat, kiek jų buvo įsteigta per 40 metų. Dabar Kinijos pradinės mokyklose mokosi daugiau kaip 55 milijonai moksleivių, tai yra 135 procentais daugiau, negu gomindaninio režimo metu. Vidurinėse mokyklose mokosi daugiau kaip 3 milijonai žmonių.

Liaudies vyriausybė atlieka didžiulį darbą neraštingumui likviduoti suaugusių gyventojų tarpe. Vien tik vakarinėse mokyklose, įsteigtose darbininkams ir tarnautojams, mokosi apie 3 milijonai žmonių. Valstiečiams skirtose mokyklose mokosi dešimtys milijonų žmonių.

Milžiniškoje Kinijos teritorijoje gyvena daugiau kaip 60 nacionalinių mažumų. Ilgus amžius tuos žmones gubė tamsybė ir nemokšiškas. Per ketverius metus liaudies vyriausybė įkūrė daugiau kaip 9 tūkstančius nacionalinių pradinė mokyklų. Nacionaliniams kadrų paruošti įsteigti Centrinis nacionalinių mažumų institutas Pekine ir septyni nacionalinių mažumų institutai kituose šalies rajonuose.

Senajoje Kinijoje buvo paplitę: „Baigti universitetą — reiškia tapti bedarbiu“. Liaudies Kinijoje išsivysčiusi didelė ekonominė ir kultūrinė statyba reikalauja daugybės specialistų visoms liaudies ūkio šakoms. Nuo 1950 metų iki šio laiko šalies aukštasis mokyklas baigė 109 tūkstančiai jaunuolių ir merginų. Šalyje yra 182 aukštosios mokyklos. Jose mokosi dau-

giau kaip 220 tūkstančių studentų, o tai yra 69 procentais daugiau, negu 1949 metais. Aukštųjų mokyklų ir viduriniųjų technikos mokyklų studentai aprūpinami valstybinėmis stipendijomis.

Naujoji santvarka pažadino kinų tautoje knygos, žinių pamėgimą. Vien tik 1952 metais Kinijoje buvo išleista milijardiniu tiražu 6 tūkstančių pavadinimų knygos. Šalyje leidžiama 276 laikraščiai ir 356 įvairūs žurnalai.

Kinijos Liaudies Respublikoje klesti literatūra, menas, mokslas.

Naujasis menas tapo prielaimas plačiosios darbo žmonių masėms. 154 Kinijos valstybinės dramos trupės skleidžia liaudyje realistinį meną įkurti ir veikia gausūs meninės saviveiklos kolektyvai.

Kinų mokslo istorija siekia tūkstančius metų. Tačiau jis tikrai atgimė ir suklestėjo tik liaudies valdžios metais. Mokslo įstaigų sistema yra reorganizuota. Visi moksliniai-tiriamieji darbai naujojoje Kinijoje vykdomi Mokslo akademijai vadovaujant. Pernai mokslinių-tiriamųjų darbų apimtis padidėjo, palyginti su 1952 metais, 4 kartus, o palyginti su bet kuriais metais prieš išsivadavimą — beveik 50 kartų.

Stiprėja Kinijos Liaudies Respublikos ekonominis ir kultūrinis bendradarbiavimas su Tarybų Sąjunga ir liaudies demokratijos šalimis. Kultūros, mokslo ir meno veikėjų delegacijų abipusis lankymasis, pasikeitimas meno kūriniais, kino filmams, literatūriniais, moksliniais ir kitokiais leidiniais, parodomis, mokslininkų, artistų, sportininkų susitikimai ir kelionės padeda stiprinti socialistinės stovyklos šalių tautų draugystę ir didina jų kultūrinį turtingumą.

Žymūs laimėjimai, kuriuos Kinijos Liaudies Respublika pasiekė ekonominėje ir kultūrinėje statyboje, rodo didžias išsivadavusios kinų tautos kūrybines jėgas, neišsenkančius galimumus, glūdinčius liaudies demokratijos santvarkoje.

N. Z e m s k o v a s

Kinijos elektrifikavimas

Laikraštis „Ženminžibao“ pranešė, kad pernai stojo į rikiuotę elektrinės Fušune, Sianyje, Čzenčzou ir Urumaičiye. Šios elektrinės yra vienos iš tų 141 pramonės įmonių, kurios statomos ir rekonstruojamos su Tarybų Sąjungos pagalba. Itin didelėje Fynmano hidroelektrinėje įrengti du stambūs hidrogeneratoriai.

Stojusios į rikiuotę elektrinės žymiai pakėlė Kinijos Liaudies Respublikos energetikos pramonės gamybinį pajėgumą. (TASS—ELTA).

Čekoslovakijos

Šachtininkų laimėjimai

Didžiausiojo Čekoslovakijoje — Ostravos Karvinos akmenų anglies baseino kalnakasiai įvykdė sausio mėnesio planą 105 procentais.

Kaip praneša laikraščiai, Ostravos Karvinos šachtininkų laimėjimas paaiškinamas tuo, kad jie vis plačiau naudoja tarybinius priešakinius darbo metodus.

(TASS—ELTA).

Racionalizatorių

judėjimas Rumunijos įmonėse

Rumunijoje Reičos metalurgijos kombinate per praėjusius metus buvo įdiegta 400 racionalizacinių pasiūlymų, kurie kasmet duoda 20 milijonų lejų ekonomijos. Šių metų sausio mėnesį šio kombinato darbininkai pateikė dar 60 naujų racionalizacinių pasiūlymų. Pusė iš jų įdiegti į gamybą.

Daugiau kaip 2800 racionalizacinių pasiūlymų praėjusiais metais pateikė geležinkelių transporto darbuotojai. Apie 1200 iš šių pasiūlymų jau įdiegti ir duoda kasmet 11 milijonų lejų ekonomijos. (TASS—ELTA).

Rūpinimasis darbo žmonių sveikata

Lenkijoje

Liaudies demokratinėje Lenkijoje darbo žmonių sveikatos apsaugai skiriama daug dėmesio. Šalyje nuolat auga ligoninių, ambulatorijų, sanatorijų ir kitų medicinos bei sveikatos taisymo įstaigų tinklas.

Pernai įvairiuose Lenkijos miestuose buvo pastatyta 12 pagal paskutinį medicinos mokslo žodį įrengtų ligoninių. Lovų skaičius ligoninėse 1953 metais padidėjo beveik 2,5 tūkstančio.

Pernai vien profsąjunginėse Lenkijos gydyklose pabuvojo daugiau kaip 400 tūkstančių darbo žmonių. (TASS—ELTA).

Redaktorius

L. RUDAŠEVSKIS